

LUGOSI HÍRMONDÓ

XVI. évfolyam 3. (104.)

8 oldal

2015. december 4.

A közelgő ünnepek alkalmából áldott,

békés Karácsonyi Ünnepeket

és Boldog Újévet kíván

A Lugosi Hírmondó szerkesztősége

TALLÓZÓ
Aktuális - 2. oldal
Aktuális - 3. oldal
Szekszárdi híres emberek - 4. oldal
Karácsonyi igaz történetek - 5. oldal
Irodalom - 6. oldal
Karácsonyi igaz történetek - 7. oldal

Románia új kormánya

Klaus Johannis kétszer is egyeztetett a parlamenti pártokkal mielőtt kinevezte volna miniszterelnöknek Dacian Cioloş-t. Az új miniszterelnök is kétszer egyeztetett a parlamenti pártokkal, mielőtt megnevezte volna javaslatát a miniszteri posztokra. Ennek eredményeképpen a Parlament a jelöltek ismeretében viszonylag könnyen megszavazta az új kormányt. Tulajdonképpen az új miniszterek a parlamenti pártoktól független, szakértői, technokrata kormányt alkotnak. Így egyik pártnak sem volt érdeke, hogy ne szavazza meg őket, de azért sokan ellenük is szavaztak.

November 17-én a Parlament két háza közös ülésén 389 igen, 115 nem és két érvénytelen szavazattal, 77 %-os nagy többséggel szavazott bizalmat Dacian Cioloş kijelölt miniszterelnök kormányának. A kormány tagjai letették a hivatali esküt Klaus Johannis államfő előtt.

A technokrata kormány beiktatását a Szociáldemokrata Párt (SZDP), a Nemzeti Liberális Párt (NLP), az RMDSz és a nemzeti kisebbségek frakciója is támogatta.

Az RMDSz elvárja a Cioloş-kormánytól a hatályos törvények betartatását, beleértve a kisebbségvédelemre vonatkozókat is, ugyanakkor fontos megtartani és megerősíteni az alapvető demokratikus intézményeket, mint például a Parlamentet, mely szavatolja és garantálja a kisebbségi jogokat és a kisebbségi közösségek megmaradását, valamint olyan kormányzati intézkedéseket, amelyek révén a lakosság gazdasági növekedést és biztonságot érezzen.

A kormányprogram rövid, csak általánosságokat tartalmaz.

Dacian Cioloş azt ígérte, hogy a kabinet

munkáját az átláthatóság, a felelősségvállalás fogja jellemezni, a jövő évi választások korrekt megszervezése, a társadalmi párbeszéd, a korrupció elleni harc, a költségvetési egyensúly és gazdasági növekedés fenntartása a célja.

Legsürgősebb intézkedés a jövő évi költségvetés összeállítása és megszavazása.

A Cioloş-kormánytagjai: **Vasile Dăncu** miniszterelnök-helyettes, fejlesztési és közgazdasági miniszter; **Costin Grigore Borc** miniszterelnök-helyettes, gazdasági, kereskedelmi és turisztikai miniszter; **Lazăr Comănescu** külügyminiszter; **Petre Tobă** belügyminiszter; **Mihnea Ioan Motoc** védelmi miniszter; **Anca Dana Dragu Paliu** pénzügyminiszter; **Achim Irimescu** földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter; **Victor Vlad Grigorescu** kis- és középvállalkozásokért és üzleti szféráért felelős miniszter; **Adrian Curaj** oktatásért és tudományos kutatá-

sért felelős miniszter; **Vlad Alexandrescu** művelődésügyi miniszter; **Aura Carmen Răducu** európai alapokért felelős miniszter; **Raluca Prună** igazságügyi miniszter; **Cristina Paşca Palmer** környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti miniszter; **Claudia Ana Moarcăş** munkaügyi, családjogi, szociális védelemért és idősekért felelős miniszter; **Marius-Raul Bostan** informatikai miniszter; **Patriciu Achimaş-Cadariu** egészségügyi miniszter; **Elisabeta Lipă** ifjúsági és sportügyi miniszter; **Marian Dan Costescu** közlekedésügyi miniszter; **Victoria-Violeta Alexandru** társadalmi párbeszédért felelős miniszter; **Dan Stoienescu** határon túli románokkal való kapcsolattartással megbízott miniszter; **Ciprian Bucur** parlamenttel való kapcsolattartással megbízott miniszter; **Ioan Dragoş Tudorache** a miniszterelnöki kancellária vezetője.

Internetes hírportálok alapján összeállította: **Király Zoltán**

AKTUÁLIS

VÁROSUNK

Utcák és járdák

34 millió lej fontos beruházásokra: 14 millió lej a kanalizálásra, 14 millió lej a vízhálózat fejlesztésére és 1,5 millió lej Tápián utakra a Fejlesztési Minisztériumtól, ehhez még jön 4,5 millió lej a Pénzügyminisztérium ÁFA leosztásából. Ez a következő két évben a fejlesztési munkálatok kivitelezését teszi lehetővé Lugoson.

Befejeződött a Romulus, Spinantei, 1. Mai, Bega utcák aszfaltozása. Folyamatban van a Vlad Tepes és Remus utca és Tápián a 7. számú utca, még az idén befejeződik a Plopilor, St. O. Iosif, Bobalnei, Jiului, Bistrei, Baritiu, Odobescu, Grigorescu, Dorobantilor és

Partizanilor. Az Agriculturii utcában csatornázás folyik.

Befejeződött a járdák kövezése az Oltului és Narciselor utcákban, valamint a Mikro I. negyedben a sétányokon. Lekövezték a Prefektúra parkjának egy részét és a Bucegi utcai 13. számú Óvoda udvarát, a Karánsebesi út járdájának egy részét, a Dragan tér (volt Republicii vagy Izabella) egyes járdáit.

Leaszfaltozták a járdákat a Smardan, Babes, Paul Chinezu, C. Munteanu, Timisului, Pescarilor, Zorilor, Vlahuta, utcákban folyik a járdák aszfaltozása a Titulescu utcában.

Makó és Lugos testvérvárosi kapcsolata

A Makói Polgármesteri Hivatal megkapta az aláírt testvértelepülési szándéknyilatkozatot Lugosról, melyet előzőleg jóváhagyott a Városi Tanács a 99. számú határozatával.

Januárban szeretnék ünnepélyesen aláírni a testvérvárosi dokumentumot.

A pontos időpontot és helyszínt a két város polgármestere fogja egyeztetni.

Veliko Gradiste és Lugos testvérvárosi kapcsolata

A két helység között testvérvárosi kapcsolat létrehozását jóváhagyta a Városi Tanács a 100. számú határozat értelmében.

Villanyóra

Elszállították Lugos központjának szimbólumát. A Villanyóra a Vashíd közelében évtizedek óta biztos támpontként szolgált nemcsak a pontos időt mutatva, de fontos találkahely volt lugosiak és idegenek – szerelmesek és üzletemberek – számára egyaránt. Felújításra szorul az 1906 óta működő öreg óra. Sok mindent kicserélnek benne és a modern kornak megfelelő állapotba hozzák, de formailag, külsőleg megmarad annak, ami volt és vissza fog kerülni helyére.

Kisállat kiállítás

December 3. és 6. között nemzetközi kisállat kiállítás színhelye lesz Lugoson a Lavinia Milosovici Sportcsarnok és a Timisul piac. Bejelentették jelentkezésüket 57 hazai, 2-2 magyar, szerb, bolgár és 1 ukrán klub. December 3-án és 4-én fogadják a résztvevőket és a zsűri értékeli a kiállítandó állatokat: galambokat, tyúkokat, nyulakat, papagájokat, fűrjeket, stb. December 5-én szombaton 10 – 19 óra között és vasárnap december 6-án 9 – 13 óra között látogatható a kiállítás.

Az oldalt összeállította: **Király Zoltán**

Nemzeti Turisztikai és Információs Központ

Decemberben befejeződik és átadásra kerül az Európai Unió pénzeiből finanszírozott Turisztikai és Információs Központ a Beton-híd közelében a Temes partján.

Éjjeli menedékhely

Az idén is működni fog a Városi Kórházban 40 hajléktalan személy részére az éjjeli menedékhely – akkor, amikor a hőmérséklet erősen negatív értékeket mutat – este 8 óra és reggel 7 óra között a TBC osztály háta mögötti épületben. A fűtött szálláshely mellett meleg vacsorát is kapnak a Szociális Kantinból, valamint sürgősségi ellátást is kaphatnak a kórház részéről, ha szükséges lesz.

Makó és Lugos közös uniós pályázata

2015. november 17-én a Csongrád megyei Egészségügyi Központ projektmenedzsmenete meghívta a Lugosi Kórház képviselőit egy előkészítő megbeszélésre a 2014 – 2020-as határon átívelő uniós program keretében indítandó projekt részleteinek megbeszélésére.

A közösen megpályázott projekt hamarosan beindul mindkét város kórházában, a sebészeti osztály teljes felújítását fogja eredményezni.

A Lugosi kórházat Florin Voichescu vezérigazgató, Crista Liviuta gazdasági igazgató és Pozsár József a polgármester megbízottja képviselte.

Pancsova és Lugos közös uniós pályázata

A két város határon átívelő Banat Sun 4 All program keretében a napenergia hasznosítása – melegvíz és fűtés – Pancsován tömbházak, Lugoson több óvoda, a Szociális Kantin, a Ghermanescu Sportcsarnok, Sf.Nicolae Komplexum részére.

AKTUÁLIS

Karácsonyi vásár Lugoson

2015. december 1. és 2016. január 8. között tart nyitva a Dragan téren az a 12 házikó, ahol különböző ajándéktárgyakat lehet vásárolni. **KZ**

Kirándulás Szegedre

2015. december 12-én, szombaton reggel 6 órakor mikrobusz indul Lugosról a Magyar Ház elől Szegedre a Karácsonyi vásárra. Érdeklődni és feliratkozni lehet a Magyar Házban Bencző Máriaánál és Kovács Lászlónál kedden 18-20 óra között, szombaton és vasárnap 10-12 óra között vagy vezetőkes telefonon a 0256-353240-es számon.

Kovács László

Szilveszteri Bál

December 31-én 20 órai kezdettel szilveszteri ünnepséget rendezünk a Romantic vendéglőben a Zsábári út végén. Zenél az igazfalvi Szabó Béla vezette zenekar. A menü 130 lej személyenként. Bőséges előétel, sült tarja gombamártással, krumplicipürével, édeskáposztasalátával, sütemény, kávé, négy töltött káposzta tejföllel, ásványvíz, négy személyenként egy üveg pezsgő.

Iratkozás és bővebb tájékoztatás az RMDSz székházban Bencző Máriaánál kedden 18-20 óra között, szombaton és vasárnap 10-12 óra között, telefon: 0256-353240.

Mindenkit szeretettel várunk!

Az RMDSz vezetősége

*Az Úr születésének ünnepe hozzon
Békét Szívedbe és otthonodba,
az Új Év örömeiben teljes,
egészségben és sikereiben gazdag legyen!
Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Új Évet Kíván*

a lugosi RMDSz vezetősége és Pozsár József elnök

TANÁCSI HÍREK

- A Városi Tanács november 4-i ülésén meghosszabbította a 2015-2016 évre a városi díszkivilágításról szóló haszonbérletet a temesvári Elba és AEMSA cégekkel.

- A tanácsosok jóváhagyták a 2016-os évre szóló adók és helybeli illetékek értékét a 105. számú határozat értelmében.

- A Városi Tanács jóváhagyta a Micro IV. negyed részletes urbanisztikai tervét.

- A Salprest kapta ingyenes használatra a TM 11 EXL rendszámú tűzoltó kocsit, amit a város ajándékba kapott Jena testvérvárostól. Először a kocsit kiutalták a tűzoltóknak, akik valószínűleg nem tudták hasznosítani.

- Az Eftimie Murgu iskola vezető tanácsában helyet kaptak Grozav Gerlinde és Blidariu Stefan tanácsosok, ők az adminisztratív tevékenységben segítik az iskola vezetését.

- Taras Sevchenko ukrán költő mellszobra fogja díszíteni a Strand parkot, közel az ukrán székesegyházhoz.

- A lugosi CSM Sportklub keretén belül létrehoznak egy új labdarugó csapatot, amely folytatja AS Vulturii 2009 hagyományait.

Kovács László

Fülöp Lídia

Közeledik már a tél

*Fúj a szél és sir az erdő
Könnyezve az avaron
Búcsút int az őszelő már
Fa levele lehullott.*

*Száraz ágon egy-egy varjú
Himbálódzik makacsul*

*Elkiáltja néha magát
Kár, kár élni szomorún!*

*Szalmakazlakba fészkelget
Sok kis madár, sok veréb*

*Szárnya közé húzza magát
Beköszönt a hideg tél.*

A hó ifjabbik testvére:

Megérkezett már a dér,

Ott csillog lám reggelenként

A csőszkunyhók tetején.

Számonkéri tőlünk gyorsan

Hogy telt el a meleg nyár?

Van-e ruha, meg tűzifa

Elegendő telt kamránk?

Mert ha nincsen, még hidegebb

Zúzmarásabb lesz a tél!

Igyekezünk gondoskodni

A meleg nyár idején!

SZEKSZÁRDI HÍRES EMBEREK

Garay János
(1812-1853)

Költészetéről megoszlanak a vélemények. Kétszáz éve született Szekszárd büszke költője, volt idő elfelejteni és volt idő ismét felfedezni is. Sokan vannak az elfelejtettek táborában. Ha csak a kortársai közül kellene említeni néhányat, ott van pl. Bajza József, Czuczor Gergely, Erdélyi János, Fáy András, a két Kisfaludy, Toldi Ferenc, Tompa Mihály, a Vahot/Vachott testvérek, Vajda Péter, Vass Gereben, Virág Benedek. Bár velünk vannak a nagyok. Őket nem kezdte ki a feledés: Arany János, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály. Utcák viselik a nevüket, néhány versüket fejből fújtuk gyerekkorunkban.

Jókor született, a magyar nyelv megújítása korában. Anyanyelvünk hivatalos használatának engedélyezése idején volt költőnk alkotó irodalmár. Új eszmék születésének és irodalmi körök alakulásának korában. Polgári felemelkedés, függetlenség a hazának, közjő, **Magyarország nem volt, hanem lesz**, honszerelem. Ilyen eszmék, gondolatok keltek útra. A mindezekre fogékony Garay két évtizedig rótt a sorokat, lapot alapított, szerkesztett, kezdők – köztük öccse, Alajos – botladozó rímeit javígtatta. És írt. Sokat írt. Drámát, balladát, megkésétt lírait. Rövid epikai művekkel, verses elbeszélésekkel jeleskedett és otthon volt a rimes-jambikus versekben. Közkatonája lett a magyar romantikának. Ott volt az Arany Toldiját bíráló és kitüntető bizottságban. Irodalomtörténészeink szerint dramaturgiai tanulmány-sorozata egyenrangú Vörösmartyéval és Bajza Józsefével. Adósságunk publicisztikájának, prózájának újkori közreadása. Ebből pótolta néhányat Tóttós Gábor (1993), de nem voltak követői. Most, – ahogy magát nevezte Garay – a *dalnok* születésének bicentenáriumán sem.

Meghatározó életélményei a szülőföld és a haza, a szerelem és a család, – egy gyászos és egy boldog házasság – szülők, testvérek, gyermekek, és a magyar nyelv rabul ejtő szépsége. Irigyelhetette az Európában utazgató jobb módú kortársait, még Petőfit is a vállon tarisznyás, országjáró szabadságáért. Garay alkatilag volt más. Szavakban eljutott a saját függetlenségéig, valójában foglya vagyontalan, betegségekkel gyötört, gyakran megbántott helyzetének.

Nem tartozott irodalmi körökhöz. A Nemzeti Kaszinó és Vörösmarty köre magasan állt fölötte, Petőfi Tízec Társasága a következő fiatal nemzedéké. Arany Jánost és körét – Gyulai Pált, Lévy Józsefet, Mentovich Ferencet és Szász Károlyt – a rokonlelkek barátsága tartotta össze még akkor is, amikor Garay már nem élt. Fiatalon tagja a Tudományos Akadémiának, de szerepe inkább a Kisfaludy Társaságban volt. Igaz, valójában hiva-

talnok szerep, az írnok-titkári feladatokat bízták a lelkiismeretes Garayra. Korának hírlapolvasó közönsége lelkesedett költészetéért és szavalták verseit, – a *Kont* címűt Jókai szerint az egész ország –, a protestáns gimnáziumok irodalmi önképzőköreiből nagyobb vetélkedés folyt a költői népszerűségért. Voltak irodalmi körök; Almanach Társaság, Auróra-Kör, a lelkes hazafi, majd árulóként megbélyegzett Kuthy Lajos Társalkodási Egyesülete. Petőfiével, Vörösmartyéval vetekedett Garay népszerűsége pl. evangélikus lelkész nagyapám városában, a nagyszerű

Rozsnyói Olvasótársaságban, ahol a kártyapénzből fizettek elő lapokat. Irodalmi Ór, Magyar Irodalmi Szemle, Vörösmartyék Athenaeuma, Honderű, a katolikus Órangyal, Rajzolatok, Garay Regélője, a Tudományos Gyűjtemények irodalmi melléklete és több más, pár száz példányban terjesztett irodalmi és közéleti lap járt kézzől kézre a hazában, Kolozsvártól Kassáig, Sárospataktól Sopronig, Garay pesti lakásától a szekszárdi szülőházig. Kikhez jutottak el ezek a lapok? Kik a magyar irodalom olvasói? Az ország 13 milliónyi lakosából 5 millió a magyar. Ebből négy és fél millió él jobbagyorsorban, vagy *bús bocskoros nemes*. Értelmiségi foglalkozásának tekinthető mintegy tízezer, de az is megosztott. Kemény vitában állt egymással az idős és a fiatal költők nemzedéke, így olvasói is. Egyesek párbajig mentek igazuk védelmében. Szemben állt egymással magyar és német. *A ti német városotok – írja Garay az anyjának Szekszárdra. Walter Zsuzsanna szekszárdi német családból való, idős Garay János bátaszéki születésű magyar kisnemes. A hatezer lakosú megyeszékhelyen alig kétszáz német élt. A ma Bezerédj utcaként ismert Német utcában is mindössze 17 német anyanyelvű család lakott. De szemben álltak katolikusok és protestánsok is. A pécsi papi szemináriumban tanuló Garay írja életrajz költeményében: Vagy azt jegyeztem föl, hol iskoláztam./ Melyik tanítóm vert legtöbb diákot*/ Fejembe, melyik büntetett leginkább./ Ha szép hazám nyelvén beszélni mertem... (* latint).*

És mit kezdenek a kor költői a végle-

tekkel; a *nemzethalál* gondolatával, *os-torozlak nemzetem, szolgálj vagyunk, hullócsillag*. Vagy mit kezdenek a nimbuszként felemlegetett *párducos Árpáddal*, a magyar dicsőséggel, a hős kebellet. Közülük keresik az igazat, a lelkesítőt, a tanulságost. Költőnk ennek a kornak és ennek az irodalomnak volt a maga korában népszerű, anyagiakban nélkülöző, de szeretett dalnoka.

Garayt és kortársait ma sorolják a nemzeti, a romantika és a népiség irodalmának korába. Ő ott van mindenhol és mindegyikben, hol előnyére, hol hátrányára. Vagy a már meghaladott stílusok képviselője, vagy voltak nagyobbak alkotók, mint pl. Arany a balladák világában. Drámákban úttörő, de még nem ő a követésre méltó példa. A forradalom és a szabadságharc hoz ki belőle sok újat. Jelzői helyenként Petőfi anarchizmusát közelítik. Nem véletlenül idézték törvényszék elé a megtorlás idején. Tudnak barátságukról, a köszvényben szenvedő és látását lassan elvesztve botorkáló Garayt haza sétáltató Petőfiről. Bírái ismerik a megözvegyült Szendrey Juliának vendégszobát adó Garay család *bűneit* és főként verseit, köztük a *Komoly szó a vihar előtt, Űtött az óra, Honvéddal, Buda visszavétele* címűeket. Barátoknak, tisztelőinek köszönhette a kedvező ítéletet.

Sok kihullik a feledés rostáján, de ha Garayt emlegetjük, jusson eszünkbe pl. a *Szabad hazában* című verse, a *Kont*, *A dalnokot hagyjátok*, a 12 versikus *Szent Lászlója*. Szép sorok a *Viszonzás Szekszárdon-ból: A hosszú hegylánc, mely másutt kopáran, Vagy zord erdővel vad képet mutat, Végig viruló szőlőkkel fölötte/ Most is szelid és nyájas képet ad...*

Jusson eszünkbe felejthetetlen obszótosa, az anekdotázó kedvű nagyot mondó öreg katona, akiről Illyés Gyula írta az *Ebéd a kastélyban*: földijeit közül Hány János emelkedett a legnagyobb hírnévre.

Hiányzik Garay János! Wosinsky Mórtól való sorok a dalnok szekszárdi szobrának avatásakor (1898): „*Alig van költőnk, ki többet merengett nemzete múltján, mint Garay... Nálunk a gondatlanság csipelybe tett kezekkel nézi évről évre, mint sodorja a mindent megemészítő idő az őskornak hagyományait évről évre mindinkább a feledés feneketlen üregébe.*”

Ha nekünk ma nem kell Garay János, akkor nemet mondunk sok-sok kortársára is. Német, koruk magyar irodalmának, költészetének megannyi szépségére, értékére.

Tanulságos intelem Kölcsy Ferencről: „*Őseitek parányi fészkeket raktanak? Szedjétek össze a romokat, s tegyetek belőle mély alapot jövődő nagyságnak. Apró harcokat vívtanak? Csináljátok a békesség műveit temérdekké. Emlékeik nem maradtak? Mi tilt, hogy emeljétek nekik?*”

Kaczián János
Szekszárd

KARÁCSONYI IGAZ TÖRTÉNETEK

A piros alma

Jó gyereknek lenni! Még hinni a mesét! Őnfeledt izgalommal várni a télapó, angyalka, fogtündér ajándékait. Kislánysként álmodozni, hinni a fehér lovon, mosolygósan közeledő királyfiban is! Az igazi, tiszta öröm az övék! Felnőttként is jó emlékezni rá! Így vagyok ezzel én is, aki még a gólyamesét is elég sokáig hittem!

Tágra nyílt szemekkel hallgattam a mamám, hogyan is tett le a gólya, több körözés után az ajtó elé. A küszöböt egy kézzel font gyékénylábtörő fedte, én meg azon aggódtam, nem fáztam-e meg, míg észrevettek?

Úgy 4-5 éves lehettem, amikor december elején nagyon megbetegedtem. Olyan zord, fagyos volt a tél, hogy a bácsik szemöldökére, bajuszára, fehér zúzmara tapadt. Ha nem vigyáztunk – kesztyű nélkül – a kezünk a kilincsekre fagyott.

A konyhába ágyaztak meg nekem, hogy anyukám ténykedései közben, szem előtt legyek. Meg itt volt a legmelegebb! A kis szalon mellett, amin feküdtem, a falon egy vakablak volt. Régebb rézmoszarak, konyhai eszközök, fűszerek tárhelye

lehetett. Anyukám jó ízlése átváltoztatta. Pettyes gombafejekkel hímzett kézimunka övezte a polcokat. Rajtuk meg porcelánfigurák serege. Volt ott tiroli ruhában, zöld nadrágú vadász, piros szoknyás lányka, tán még farkas is, cica, kacsa. Minden, ami egy gyermek fantáziájában mesévé elevenedett. Ez volt az én mozim! Jobb tévéműsor nem is kellett! Jó játék lehetett, ha még hatvan év után is így emlékezem!

Vártam a Mikulást! Kis csizmám, betegségem miatt, anyukám tisztította meg. A dupla ablaküveg közé helyezve, feltűnt nekem, hogy ezt, a télapó hogyan éri majd el? Elhatároztam, meglesem! Az ágyban virrasztva, még most is érzem az éj sötétjében való kíváncsi várakozást. Szemeim mereven az ablakra tapadtak, a Mikulás meg nem volt sehol! Csend volt és sötét! Pillám egyre lejjebb ereszkedtek. Már nem bírták a leselkedést! Naná, hogy elaludtam!

Reggel anyukám állt az ágyam előtt. Mosolyogva mesélte, míg aludtam itt járt a Télapó. Nem akart álomban zavarni, tudta mennyit vártam reá! A kis széken, ami eddig csak gyógyszereimnek, láztermőnek, teámnak adott helyet, most ott fénylett egy tűzpiros alma is. Egyetlen fehér foltocska volt az oldalán. Mamám szerint, a Mikulás havas ujjja nyoma. Biztosan volt ott még édesség, mesekönyv, virgács, egyéb, de én csak az almára emlékezem. Varázsa volt! És volt mellé még egy üzenet, ha megeszem, jéghideg szeletkéi leviszik lázamat! Hittem a mamámnak, a Télapónak, az almának! Már felnőtt fejjel pedig hiszem, hogy a mese ereje, varázsa gyógyított!

Van nekem egy kis fiókom, ami sok érdekes holmit rejteget! Másnak tán semmitmondó, számomra értékesek. Itt őrzöm, puha vászonba bugyolálva dédnagyapám ezüstös kanalát, megsárgult családi képeket. Naplóm is itt pihen, gyermekeim óvodás rajzai, férjemhez írt szerelmes levelek, bejárt helyekről írt úti élményeim. Egy szóval: kincseim!

A fiók legmélyén lapul egy megsárgult papírköteg. Rajta a nevem és az írás dátuma: 1968 Karácsonya. Még gyöngybetűkkel, vonalas papírra írt 15 éves lányka sorai. Aki én voltam 47 évvel ezelőtt! A Karácsony ünnepének varázsa alatt papírt, tollat ragadva leírtam érzéseim.

Már emlékezem! Előttem van a szoba!

A kincses fiók

A csipketerítős kerekasztal mellett ülök, szembe velem a fa, színes pompában díszelve. Elkézdtem írni, most pedig felolvassom. Nektek, nekem!

„Karácsony!

A szeretet és békesség ünnepe! Igen, ez a karácsony! Beköszönt minden házba, mindenki szívébe, és ilyenkor megtelünk bizalommal és reménységgel az ünnep varázsa alatt! Öröm költözik a szívbe, és ez nemes öröm, amit nem az ajándékok zöme, vagy a megszokott hagyományok tesznek nemessé, hanem egészen más! Egy minden pompájában díszes, illatozó karácsonyfa!

Istenem, de szép is tud lenni ez a fa! A szoba sarkában díszelve, és mégis uralja, betölti az egész teret! Becsal minket maga mellé, csodálni díszeit! Úgy nézem, mint egy menyasszonyt, aki saját örömet, szépségét sugározza ránk. Bár mi öltöztettük, díszítettük ágait, még is úgy fogadjuk, mint egy igazi angyal ajándékát.

Mennyi dísz ékesíti e fát! A szoba csendjében, fodros szélükkel lengedező színes szaloncukorkák. A jobbra-balra forgó gömbök sokasága. A gyertyák,

melyeknek felfelé törő fényei a jövőbe vetett hitünket erősítik. És a csillagszórók! Tán ezek a legszebbek! Tompán sercegő, apró kis szikrái, szívébe is bepattannak örömet kelteni! Ott pedig egyesülve melegséggel töltenek el!

A rádióban halk, ünnepi zene szól. Lágy dallamait az udvaron felcsendülő kántálók hangja váltja fel. Falusi szokás, de szép, ünnepi! A Karácsonyt éltetik! A szeretet ünnepét!

Boldog vagyok! Köszönöm neked ünnep, Karácsony! Ma mindent és mindenkit jobban szeretek! Kívánom, maradjon ez az érzés mindnyájunkban sokáig, úgy, ahogyan a szeretet ünnepe megkívánja!”

Ez volt az akkori Karácsony hangulatát megörökítő levél! Kicsit pátoszos és naiv, de egyet nagyon is sugall! A gyerekkor mesevilágából, a felnőtté válás küszöbén ébredező tini lány érzéseit!

Ráébredni a szeretet ünnepének igazi, mély jelentésére: a szeretetre!

És ezt most is köszönöm neked Karácsony!

Gál T. Olga

IRODALOM

A forrás

Egy napon kristálytisza, bővizű forrás fakadt a sziklahasadékban. Mélyéből akadálytalanul tört fel az életadó víz, felkínálkozva bárkinek, akinek öröme lehetett benne. Nem kérdezte, kell-e akárkinek is, akarják-e őt, lényé legmélyén a kiáradásra készítő erő uralkodott.

A sziklahasadék kopár és száraz volt, növények számára nem volt itt elegendő anyaföld, az állatok sem jártak ide, legfeljebb egy-egy ragadozó madár, hogy zsákmányát kényelmesen elfogyassa. Ők örömmel kortyoltak a forrás vizéből, hogy véres vacsorájukat leöblítsék.

A forrás nem bánta, hogy vize csupán a kemény sziklákat mossa, áradt, mert lényé folytán mást nem tehetett. Nem tudta, meddig jut el a víz, eljut-e oda, ahol van élő, aki hasznát veszi.

Egy napon vándor társaság érkezett, élén maga a király. A király meglátta a forrást, s tüstént menesztette csatlósát, hogy hozzon neki vizet. A csatlós megmerítette a forrás vizében a kis csészét, ami nála volt, és odavitte a királynak. A király gyorsan felhajtotta a vizet, majd kifakadt: „Ilyen kevés? Ennyi vízért kár megállni!”. S azonnal indulót parancsolt.

A forrás elcsodálkozott. Tudta, lényé mélyén oly rengeteg víz van, hogy a királynak egy életre szomját olthatná. Ha szólni tudott volna, talán meg is mondta volna ezt a királynak. De nem tudott szólni, s a király türelmetlenül továbbállt.

Nemsokára újabb társaság érkezett, élén egy másik királlyal. A király megszomjazott éppen. Szemfüles csatlósa vette észre a forrást, meg is töltötte vizével a király serlegét azonmód. A király örömmel nyúlt a serlegért, ám amikor belekortyolt, csalódottan kiáltott fel: „Hiszen ez csak víz!”. Azonnal tovább is parancsolta a csapatot, hogy minél hamarabb egy fogadóhoz érjenek, ahol borral olthatja szomját. A vizet kínáló csatlós szégyentől piros arccal kullogott a sor végén.

A forrás elképedt! Mi az, hogy „csak” víz? Létének lényege, hogy vizet adjon minden élőnek, mi mást tehetne? S miért szégyenkezik a csatlós? Netán neki is

szégyenkeznie kellene azért, mert egyszerű vizet tud csak kínálni? S vajon a víz nem kincs? Csak ő hitte, hogy amit léte által a világnak kínál, az értékes?

A forrás nem sokra jutott a töprengéssel. Mélyén a nyomás nem enyhült, vize tovább áradt, s folyt le a komor, szürke, szótlan sziklákra. A forrás megkérdezte őket, van-e értelme a létezésének, de azok válasza sem méltatták. Egyszerűen tudomást sem vettek a forrásról. Mit mondtak volna, ha megszólalnak? Talán azt, hogy senki közülük nem hívta, nem kérte oda a forrást. Talán azt, hogy jólesik nekik a hűs, vizes lemosás a forró nyári napokon, de talán azt, hogy kellemetlenség csupán a csordogáló víz. Az is lehet, hogy elintézték volna annyival, hogy ne töprengjen, ne kérdezzen a forrás, hiszen ők sem töprengenek, ők sem kérdeznek. Növény és állat nem járt a forrás közelében, a néha arrafelé repülő sasok és héják nem is hallották meg a víz csobogásában a kérdést. Vajon kapott-e bármikor, bárkitől is választ a forrás? Megtudta-e, hogy vize elérte a rá szomjazó élők birodalmát, hogy a belőle induló patak mentén illatos füvek nőttek és tarka virágok nyíltak, békák kuruttyoltak és özek oltották szomjukat? Vagy élete vize csak a kopasz sziklákat nedvesítette? Érkezett-e szomjas vándor, aki örömmel és hálával kortyolta a forrásvizet? S utána vajon mi lett vele? Talán az a pár korty segítette tovább útján, amelynek végén hazatalált, családot alapított, feltalált valami hasznosat, írt egy szép verset? Igaz, az is lehet, hogy útja gyilkos, pusztító erőket idézett, s a forrás vize aljas terve betöltésében segítette. Volt vajon olyan vándor, aki örömmel ivott a forrásból?

S mi lett a két királlyal? Aki kevesellte, amit kapott, rájött-e, hogy az ő csészéje volt túl kicsi, s nem a forrás vizében van a hiba? És nem járt-e hiábavalóan forrástól-forrásig, hiú reménytől üldöztetve, hogy tán lesz olyan forrás, mely elegendő vizet ad neki? S a másik, a borissza király, vajon eljutott-e vágyott fogadójába, hogy bő-dító borral öblítse le a torkát? Mit

tudhatott meg minderről a forrás?

Töprengése kapcsán vágy született benne, és életének e terhe beárnyékolta örömteli, áradó lényét. Vágyakozni kezdett, egyre többre és többre. Azt kívánta, hulljon termőföld az őt körülvevő sziklákra, a madarak csőréből magok potyogjanak bele, s növények sarjadjanak. Hisz ő itt van, vizével boldogan táplálná őket! S jöjjenek az állatok, iganak kedvükre! Fedezzék fel az emberek őt, a forrást, telepedjenek le mellé, építsenek házat, merítsen vizéből a háziasszony, és pancsoljanak benne a gyermekek!

Kiáradó lényé nem elégedett meg többé az önmagáért való létezés könnyűségével. Célba akart érní. Fontos akart lenni. Ha már van célja, amit elérhet, a cselekvése, a léte nem önmagáért való, hanem a célért van. Célja elérésében lehet sikeres és sikertelen. S máris új vágya született: sikeres akart lenni! A forrás vágyott és akart. Ezért aztán töprengett és tépelődött. Megkérdőjelezett mindent, kérdései újabb kérdéseket fiadzottak, ám választ nem kapott egyre sem. Léte teherré vált, pedig felhőtlen öröm is lehetett volna.

Mindeközben legmélyéből továbbra is akadálytalanul tört fel a friss víz. Áradt, mert ez volt léte természete. Minden pillanatban új, friss, kristálytisza vízcseppeket hozott világra, s engedte őket újukra. Vajon kapott-e válaszokat a forrás? Vajon volt-e mások számára haszna a létezésének? Vajon elcsitulak-e benne a kérdések, s visszatért-e a lét önmagáért való létezésének öröméhez? Lett-e körülötte virágzó élet, vagy maradtak a kopár sziklák? Számított-e mindez bármit is?

Egy biztos: eljött a nap, mikor a forrás nem érezte többé a mélyében a nyomást, mely vizének kiárasztására készítette. E nyomás nélkül nem tudta útnak indítani a vizet. Az utolsó cseppek a forrás középpontjából párologtak el. Nem fájt ez a forrásnak, hiszen ő már nem volt többé. A világ szomjazó lényei pedig éltek tovább, onnan szerevezve vizet, ahonnan tudtak.

Mert mindig van másik forrás.

Major Virág

KARÁCSONYI IGAZ TÖRTÉNETEK

Karácsony előtt

Közeleg az a nap, amikor a világon minden keresztény megünnepli a Megváltó születését. Ez a nap az őskereszténység számára a legnagyobb ünnepek egyike, ha nem éppen a legnagyobb. Mert ha nem születik meg a Megváltó, nincsen Húsvét sem, a többiről nem is beszélve. De ő megszületett, elküldte őt a Mindenható, hogy hirdesse a szeretetet, a bűnök bocsánatát és megváltsa halálával, majd feltámadásával a gyarló bűnöktől terhes emberiséget, lerakva alapjait, majd megalkotva az egyik legnagyobb világvallást.

December 25-én mind az öt kontinensen minden keresztény megünnepli a Megváltó: Jézus születését. Mindenhol egy kicsit másképpen, de az imádat, az áhitat és a szeretet hirdetése mindenhol, minden nyelven ugyanaz.

E sorok írásakor eszembe jutnak az elmúlt idők Karácsonyai, a gyermekkor, a fiatal- és felnőttkor, majd a közelmúlt meghitt ünnepeit idéző képek. Peregnek a filmkockák, felidézve azt a szeretettel telített ajándékozásokat, amelyek manapság annyira hiányoznak az ünnepből.

Ajándékozás az van – maradt – de mintha a kötelezettség, a muszáj váltotta volna fel a szeretetet... tisztelet a kivételnek!

Gyerekek voltunk, alig fejeződött be a háború, a Karácsonyt tilos volt megünnepelni, helyette szovjet módra január elsején a télapót, úgymond Mos Gyerillát kellett várni, ünnepelni. A fenyőfákat is csak Karácsony után kezdték árusítani, de akkor már csak az óhitű ortodoxok vették: szerbek, rutének, ukránok, oroszok. De azért mindenkinek mindig akadt egypár fenyőgally az ünnepre, no meg a szegények karácsonyfája: a szűrös borókafenyő. Nagyszüleim nevezték így, mivel egy-két lejjért már hozzá lehetett jutni. Román parasztbácsik már egy héttel az ünnep előtt nagy fatalpú szánok saroglyáiból, szalma vagy széna alól árulták. De nem nagyon vették. Aztán, ami nem kelt el, az a Temes partján kötött ki az ünnep után. Vitte, aki akarta, ingyen, jobbra tűzrevalónak. Magunk csinálta Betlehemmel jártunk az

utcákon, amit kicsi elemlámpaéggó világított meg belülről, berekedésig kántáltuk a *Mennyből az angyalt*, háromkirályoknak öltözve. Néha összekülönböztünk a román fiúkkal, akik csillaggal

járkáltak ugyanabból a célból mint mi, de egy kis csíhi-puhi, adok-kapok után minden folyt tovább a maga útján. Egy hét eltelte után senki nem haragudott senkire, mindenki szert tett egy kis pénz-magra, amit saját belátása szerint költött el. Csak banikat kaptunk, nehezen lett belőlük lej, de akik adták azoknak sem volt sok a zsebükben, tehát adtak, hogy jusson is, meg maradjon is, de mi ezt is nagyrabecsültük.

A családban mindenki templomba ment: éjféltől misére, meg másnap az ünnepi nagymisére. Tiltott volt ez az iskolában, erőteljesen kampányoltak ellene, de mi, ahogy tudtuk kicseleztük a templomajtóban ólálkodó megfigyelőket, és bent meg odaálltunk ministrálni a papbácsi mellett. Nagyon boldogok voltunk és büszkék, az úgymond hőstettünkre, nem is gondolván, hogy az iskolából való kicsapás is járhatott volna érte, ha kitudódik, mert ilyen is előfordult.

Ajándék – hát az is jutott többnyire – a foltozott bakancs helyett egy új pár, amit ugyebár jegyre adtak, harisnya és az elmaradhatatlan könyv. Utóbbinak jobban örültem, mint minden másnak,

mert ezekből ismerkedtem meg a magyarok történetével, hőseivel. Elemlámpa fénye mellett, a dunna alatt olvasva elevenedtek meg Kinizsi Pál tettei, Mátyás király udvara és a Fekete sereg,

az egi hősök, a Kőszívű ember fiai, a Bálványosvár mondába illő történései. Később, miután családot alapítottam és a saját gyerekeimnek kellett karácsonyi ünnepet rendezni, igyekeztem mindazt megadni, ami nekem nem adatott meg. Szép karácsonyfát, szaloncukorkákkal, villogó villanygyertyákkal, sok-sok ajándékot és nagyon sok szeretetet. A hitnek nagy szerep jutott nálunk. Mindig a Jézuska hozta az ajándékokat, a feldíszített fenyőt, a finom ünnepi ebédet. Mert ha a Jézuska nem vigyáz apura, anyura, hogy tudjanak dolgozni, és így megteremteni mindazt a jót, ami mindig ott volt a kellő helyen és a kellő időben, akkor azok nem lesznek. A családban mindenki járt templomba, imádkozott a nagyiktól az unokáig, nálam ez máig érvényes. Úgy vagyok vele, ha nem teszem, véletlenül elfelejtetem, olyan hiányérzetem van amíg rá nem jövök, és bepótolom.

Bizony, ha többen imádkoznának, nem volna annyi öldöklés, terorr, nagyobb becsülete volna az életnek. Hát ezek a gondolatok foglalkoztatnak, így Karácsony előtt.

Langó Ferenc Attila

HASZNOS TELEFONSZÁMOK:

Mentők, tűzoltók, rendőrök:	112	Meridian (víz):	0256-351750
Kórház:	0256-353730, 353731	Salprest (szemét):	0256-352830
Tűzoltóság:	0256-351560	Murgu iskola:	0256-351744
Rendőrség:	0256-351212	Magyar óvoda:	0256-358441
Közrendőrség:	0256-353324	Színház:	0256-354013
Csendőrség:	0256-353511	Kultúrház:	0256-353253
Református parókia:	0256-351103	Munkaerő Hivatal:	0256-351812
Katolikus plébánia:	0256-351758	Vasútállomás tudakozó:	0256-359679
RMDSz:	0256-353240	Telekom info:	0256-118932
Polgármesteri Hivatal:	0256-352240	Ermis kábelTV:	0256-376888
Városháza (ingyenes):	0800-801000	MOL benzinkút:	0256-358377
Gáz (ingyenes):	0800-800928	Munkaügyi Hivatal:	0256-351776
Gáz Marosvásárhely:	0265-200928; 0265-200366; 0801-000366; 0800-800900; 0800-800366.	Törvényszék:	0256-352372
		Pénzügyi Igazgatóság:	0256-351673
		Kereskedelmi Kamara:	0256-354920

Sorel-Amigo Kft Lugos

Somesului utca 18. szám; Ion Vidu utca 15. szám
Tel.: 0256-351325. vagy 0256-351108.
E mail: sorelamigo@yahoo.com

A Sorel Amigo Kft forgalmaz több ezer színben számítógépen előállítható, az EU követelményeknek megfelelő, környezetbarát, holland importból származó, vízben oldódó, bármely típusú autóra alkalmas metalizált vagy fényes festéket. Bővebb felvilágosítás a fenti címeken vagy telefonokon. Kaphatók még festékek – Trilak, Dűfa, Köber, Azur – különböző építkezési anyagok és villamossági cikkek, minden nagy választékban.

Lakatos család

HIVATALOS FORDÍTÓ LUGOSON

Hivatalos engedéllyel rendelkező fordító magyar, román, angol nyelvű szövegek fordítását vállalom bármilyen szakterületről, jutányos áron, sürgősségi esetben is. Érdeklődni lehet a 0743-101353 telefonszámon illetve személyesen a Magnoliei utca 15. szám alatt.

☞ **VÁSÁROLOK** 1950 előtt készült képeslapokat. Érdeklődni a szerkesztőségben lehet vagy telefonon a következő számon: 0721-236490.

☞ **VÁSÁROLOK** Lugost és a környező magyar településeket ábrázoló régi képeslapokat. Érdeklődni lehet a szerkesztőségben vagy telefonon a következő számokon: 0256-354475, 0721-236490.

☞ **Régi magyar bánási ételek receptjeit várjuk az idősebb olvasóinktól, amelyek lakodalom, Húsvét, Karácsony vagy más események alkalmából készültek.** Érdeklődni lehet a szerkesztőségben vagy telefonon a következő számokon: 0256-354475, 0721-236490.

☞ **Szeretnénk összegyűjteni a bánási magyar lakodalom, eljegyzés, születés, sorozás, bevonulás, temetés vagy más családi esemény rigmusait, mondókáit, szertartásait.** Érdeklődni lehet a szerkesztőségben vagy telefonon a következő számokon: 0256-354475, 0721-236490.

TÁMOGATÓINK

A Lugosi Hírmondó állandó támogatóinak névsora:

Raminger Margit – Németország;
Kovács Sándor – Lugos;
Vásári Piroska – Lugos;
Lakatos Olga és Sorin – Lugos;
Farkas József – Szoborsin;

Abrán Regina – Lugos;
Juhász Julianna – Lugos;
Papp Mihály – Gyergyóremete;
Papp Gabriella – Gyergyóremete;
Dr. Hígyed István – Lugos.

LUGOSI HÍRMONDÓ

A Lugosi Hírmondó a lugosi magyarok tájékoztatója, politikai, oktatási, közéleti, művelődési, helytörténeti, irodalmi, társadalmi, gazdasági havonta megjelenő szóróanyag.

Kiadó: Putnoky Miklós Alapítvány, Lugos

Szerkesztőség:

Főszerkesztő: Király Zoltán (tel.: 0721-236490).

Olvasószerkesztő: Király Rozália

Szerkesztőbizottság: Pozsár József (politika, társadalom, tel.: 0744-549396), Király Zoltán (külpolitika, hírek, gazdaság, tel.: 0721-236490), Fülöp Lídia (irodalom, kultúra), Király Rozália (oktatás, helytörténet, kultúra), Kovács László (városi tanács, társadalom), Langó Ferenc Attila (társadalom, politika, tel.: 0723-794399),

Takács Imre, Simon István.

Magyarországi munkatárs: Lugosi Papp János
Budapest (tárcanovella).

Fényképek: Király Zoltán, Langó Ferenc Attila

Tördelőszerkesztő: Dömötör Adriana

Postacím:

305500 = LUGOJ

Str. Viorelelor Bl.C6. Ap.9.

Tel.: 0721-236490.

E-mail: lugosi_hirmondo@yahoo.com

Nyomda: Almariones Kft, Lugos

ISSN 1583-9354.

A Lugosi Hírmondó non-profit jellegű, ingyenes kiadvány, mely pályázat útján elnyert támogatókból és önkéntes adományokból tartja fenn magát.

Kérjük a tisztelt olvasóközönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni szíveskedjék!

Számítunk az Ön támogatására is!

A szerkesztőség fenntartja magának azt a jogot, hogy a kéziratokat szükség szerint átdolgozza. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza. A cikkek szerzői vállalják a felelősséget írásaik tartalmáért.

Névtelen leveleket nem vesszünk figyelembe.

Lapzárta: 2015. november 27.

Hirdessen a Lugosi Hírmondóban!

A lap megjelenik minden hónap végén. Apróhirdetéseket és reklámokat elfogadunk minden hónap 20. napjáig. Tarifáink: reklámok esetén 0,50 lej/cm²-ként, apróhirdetések esetén magán-személyeknek szavanként 0,50 lej, jogi személyeknek 1 lej. Kiemelt helyen (első oldalon) vagy kiemelt szöveg esetén kétszeres a tarifa. Kifizetés megegyezés szerint. Várjuk tisztelt ügyfeleinket!